

نماز آیات واجب می‌شود

به علت خورشید گرفتگی در آخرین روز سال 29 اسفند، ...

به علت خورشید گرفتگی در آخرین روز سال 29 اسفند،

نماز آیات واجب می‌شود

رییس انجمن نجوم آماتوری با اعلام این خبر گفت: خورشید گرفتگی 20 مارس 2015 برابر با 29 اسفند، یک روز قبل از زمان تحویل سال رخ می‌دهد و در ایران به صورت جزئی قابل رویت است. رییس انجمن نجوم آماتوری با اعلام این خبر گفت: خورشید گرفتگی 20 مارس 2015 برابر با 29 اسفند، یک روز قبل از زمان تحویل سال رخ می‌دهد و در ایران به صورت جزئی قابل رویت است. به گزارش واحد مرکزی خبر، مهندس مسعود عتیقی با بیان این که این رویداد در حد فاصل روسیه و گرینلند به صورت کامل قابل مشاهده است، افزود: گرفت جزئی در تهران از ساعت 13 و 42 دقیقه و 27 ثانیه آغاز می‌شود و تا ساعت 14 و 25 دقیقه پایان خواهد یافت.

وی با اشاره به تفاوت عرض جغرافیائی در نقاط مختلف ایران اضافه کرد: در تهران ماه یک درصد سطح خورشید را می‌پوشاند و این میزان در سواحل شمالی و نقاط شمال غربی ایران به 12 درصد هم می‌رسد. رییس انجمن نجوم آماتوری با یادآوری صدمات احتمالی رصد چشم غیر مسلح این خورشید گرفتگی، به علاقه مندان مشاهده این رویداد توصیه کرد؛ برای رصد خورشید از پالایه‌ها و فیلترهای استاندارد استفاده کنند.

*** جهت اطلاع**

هنگام خورشید گرفتگی خواندن نماز نشانه‌ها واجب است

نماز آیات یکی از نمازهای واجب مسلمانان است. این نماز، ویژه رخداد‌های خاص است که در رساله مراجع تقلید نیز آمده‌است.

*** نام‌گذاری**

آیات (جمع آیه یا آیت) در زبان عربی یعنی «نشانه‌ها».

این نماز را نماز آیات (نشانه‌ها) گویند، زیرا خواندنش هنگامی واجب است که حادثه‌هایی ویژه روی دهد که در منطق توحیدی آن از نشانه‌های خدا می‌دانند.

در این باره حدیثی از امام کاظم (ع) آمده‌است: [در این باره حدیثی در کتاب‌های شیعی آمده‌است: ...] عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ ع يَقُولُ لَمَّا قُضِيَ لِإِبْرَاهِيمَ بْنِ رَسُولِ اللَّهِ ص جَزَتْ فِي مَوْتِهِ ثَلَاثُ سُنَنٍ أَمَّا وَاحِدَةٌ فَإِنَّهُ لَمَّا قُضِيَ انْكَسَفَتِ الشَّمْسُ فَقَالَ النَّاسُ إِنَّمَا انْكَسَفَتِ الشَّمْسُ لِمَوْتِ ابْنِ رَسُولِ اللَّهِ ص فَصَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ ص الْمِئْبَرِ فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَتَتْهُ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ كَسُوفَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنَ آيَاتِ اللَّهِ يَجْرِيَانِ بِأَمْرِهِ مُطِيعَانِ لَهُ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَ لَا لِحَيَاتِهِ فِإِذَا انْكَسَفَا أَوْ أَحَدَهُمَا صَلُّوا ثُمَّ تَزَلَّ مِنَ الْمِئْبَرِ فَصَلَّى بِالنَّاسِ صَلَاةَ الْكُسُوفِ]

محاسن از ... از امام کاظم (ع) نقل می‌کند که فرمود: هنگامی که ابراهیم پسر پیامبر خدا (ص) مُرد، در پی مرگش سه سنت برای امت (اسلام) قرار گرفت: نخست که هنگامی که روانش از تن جدا شد، خورشید گرفت. مردم گفتند که فقط خورشید بهر مرگ پسر فرستاده خدا گرفته‌است. پیامبر خدا پس از شنیدن این سخن بالای منبر رفت، ثنای خدا گفت سپس فرمود: «ای مردم! همانا گرفتن خورشید و ماه نشانه‌هایی از نشانه‌های خدا است که فرمان‌بردارانه به فرمان او روان‌اند، برای مرگ و زندگی هیچ‌کس نمی‌گیرند. پس هرگاه یکی یا هر دو گرفت، نماز [آیات] بگزارید.» پس از منبر پایین آمد و با مردم نماز خورشید گرفتگی (کسوف) گزارده‌اند... [بحارالانوار، علامه مجلسی، جلد ۸۸، صفحه ۱۵۵، باب ششم، حدیث دوازدهم]

از آن زمان ، نماز آیات بر مسلمانان واجب گشت.

* نظر مذهب‌های اسلامی

شیعیان نماز آیات را واجب می‌دانند.

به‌ظاهر اهل سنت درباره واجب بودن نماز آیات با هم اختلاف دارند. گویا اهل سنت خواندن نماز آیات را مستحب و شایسته می‌دانند.

* موارد وجوب اقامه نماز آیات

اگر اتفاقات زیر در جایی که فردی هست پدیدار گردد، برای او نماز آیات طبق نظر شیعه واجب است:

1. گرفتن خورشید(کسوف): اگر چه مقدار گرفتگی کم باشد و کسی هم نترسد.

2. گرفتن ماه (خسوف): اگر چه مقدار گرفتگی کم باشد و کسی هم نترسد.

واجب است نماز آیات را تا وقتی ماه یا خورشید باز شدن آغاز نکرده بخوانند

3. زمین‌لرزه: اگر چه کسی هم نترسد.

4. آذرخش و صاعقه 5. بادهای سرخ و سیاه

6. و حوادث طبیعی دیگر در صورتیکه موجب رعب و وحشت اکثر مردم شود.

* احکام نماز آیات

* در صورتی که دو یا چند حادثه از حوادث بالا با هم اتفاق افتاد، برای هر یک از آن‌ها باید جدا گانه نماز آیات را بجا آورد.

* از وقتی که خورشید یا ماه شروع به گرفتن می‌کند انسان باید نماز آیات را بخواند و بنا بر احتیاط واجب باید به قدری تأخیر نیندازد که شروع به باز شدن کند. بعد از این زمان باید به نیت قضا بخواند.

* موقعی که زلزله و رعد و برق و مانند این‌ها اتفاق می‌افتد، انسان باید فوراً نماز آیات را بخواند و اگر نخواند معصیت کرده و تا آخر عمر بر او واجب است و هر وقت بخواند باید نیت ادا نماید، نه قضا.

* چیزهایی که در نماز یومیه واجب و مستحب است، در نماز آیات هم واجب و مستحب می‌باشد.

* اگر در نماز آیات شک کند که چند رکعت خوانده و فکرش به جایی نرسد، نماز باطل می‌شود.

* چگونگی نماز آیات

نماز نشانه‌ها دو رکعت است و می‌توان به جماعت نیز اقامه نمود.

این نماز به دو صورت قابل اقامه کردن است.

* صورت اول: یک نماز دو رکعتی بخواند، با این خصوصیت که در هر رکعت بعد از حمد، سوره را پنج مرتبه بخواند و بعد از هر بار خواند سوره، یک رکوع برود و بعد بایستد و نوبت بعدی سوره را بخواند و ... تا پنج مرتبه سوره خوانده شود و بعد از سوره پنجم به رکوع رفته و بعد از بلند شدن از رکوع به سجد می‌رود و در رکعت دوم هم همینطور.

* صورت دوم: در هر رکعت نخست سوره حمد و سپس باید سوره‌ای را انتخاب کرده، پنج بخش کرد، به گونه‌ای که در هر بخش دست کم یک آیه باشد، و نمی‌توان جوری بخش کرد که تکه‌ای از آیه‌ای در بخشی باشد، مثلاً نمی‌شود یک بخش یک‌ونیم آیه باشد.

در ضمن «بسم الله الرحمن الرحیم» نیز یک آیه (آیه کامل) حساب می‌شود. البته برخی مراجع تقلید بسم الله تنها را کافی نمی‌دانند. از ساده‌ترین و رایج‌ترین راه‌ها خواندن سوره توحید است؛ که با بسم الله پنج آیه دارد.

به هر حال؛ در هر رکعت پس از خواندن سوره حمد، و خواندن هر یک از پنج بخش سوره مورد نظر، باید به رکوع رفته (تا در هر رکعت پنج رکوع شود) پس از رکوع پنجم و بعد از بلند شدن از رکوع، به سجد می‌رود و در رکعت دوم هم همینطور.

درباره احکام نماز آیات اختلاف فتوا بین مراجع تقلید وجود دارد که باید برای اطلاع بیشتر و دقیق‌تر به رساله‌ها مراجعه شود. مطالبی که در بالا ذکر شد نظر اکثر مراجع تقلید می‌باشد.